

SZILÁGYI-NAGY ILDIKÓ

Ani önmaga marad

SZILÁGYI-NAGY ILDIKÓ (1978) Pázmánd

Béla ült az ágy szélén, kezében a telefon, és fölötte az ujjá, ami megállt az érintőképernyő előtt. Mint amikor az ember levegőt vesz a beszédhez, és a levegő a tüdőben marad, mert nem mond utána semmit. Nem azért, mert elfelejti, vagy elveszti a bátorságát, vagy elmúlik az alkalom – ezek az esetek is megtörténnek Bélával, de a tüdőben maradt levegő és a bent maradt szavak esete más. Ilyenkor pár másodpercre megáll az idő.

Béla az örök jelenben, üres fejjel és üres szívvel tartotta az ujját a telefonja fölött. Aztán a képernyő tüze kihunyt, erre a férfi visszatért az idő forgatagába. Most nem maradtak bent a szavak, mert már nem voltak szabad szavak arra a célra, amire Béla használni akarta őket. Jó éjszakát üzenetet akart írni Aninak, és szerette volna kedvesen megszólítani. Rengeteg becenevet készlelt be élete csaknem ötven éve alatt, de nem találta a megfelelőt. Olyan szeretett volna, amit még nem használt más nőre, vagy legalább nincsen emlékekkel telítve. De Bélának már rengeteg nő megfordult az életében, tizenéves kora óta közel háromszáz, és mindet imádta. Sőt, nemcsak ezeket a nőket imádta, hanem az összeset. Béla szerette a csodálatos dolgokat birtokolni, és a nőket tartotta a legcsodálatosabb dolgoknak a világon.

– Kedvesem, drágám, virágom! – ezek olyan régen és sokszor elkoptak, hogy csak úgy toladott a sok hozzájuk tartozó arc és test, de a nevükre már nem emlékezett. A kisdrága minden nőnek kijárt, aki megtetszett Bélának, így szintén óriási tömeget hívott meg Béla emlékezetébe. Hiszen Béla őszintén szerette a nőket, gyerekkora óta. Igaz, kiskorában néhányszor csúnyán megszívatták. Túl fiatal volt még, amikor összeszedte bátorságát, és udvarolni kezdett a lányoknak. Kilencévesen, persze az idősebbeknek. Odamerészkedett, ahol a tíz-tizenkét éves iskolatársai levelekből, ágakból babaházat építettek, és bevezetés nélkül megcsókolta a lányt, akibe beleszeretett. A kislányok alaposan megruházták, végül homokot szórtak a gatyájába. Béla sírva futott haza az édesanyjához, aki akkor még velük élt, és hosszan tisztogatta összetört szívű kislfia ágyékáról a homokot. A kis Béla ekkor esküt tett, és bosszúfogadalmat a nők ellen, amit felnőve sem felejtett el. A bosszúja az imádattal kezdődött.

– Szerelmem, életem, szívem! – egy olyan nőt szólított így, akibe tényleg, abban az esetben igazán szerelmes volt, és akár a feleségét is elhagyta volna, de sajnos a felesége a gyerekekkel zsarolta, így bármilyen ronda házisárkánynak látta is őt, nem tudott lépni. Később, amikor teleplezte felesége szeretőit, Béla minden egyes férfinél zerszeresen bánta, hogy nem lépett le ő előbb. Vagy lépett ki, vagy lépett el. Saját háza sem volt akkoriban, mert mindent a feleségébe forgatott, akinek így három lakást juttatott, meg egy milliós autót, míg ő egy nyolcvanezeres is alig érő, lepattant Golfal kínlódott. De ezeket nem bánta meg, mert a férfi szeretett adni. Csak az elszalasztott nőt, meg az idejét sajnálta. Mert negyven fölött az embernek már nem jön annyi jó lehetőség. Béla gyakran nézegette magát a tükörben, és megállapította, hogy még vonzó férfi, de már nem annyira. Tartani kezdett a fiatal bikáktól.

– Macskacicó – ezt már több nőre is használta, mert gyerekkora kedvenc meséjét idézte fel. Sokszor ábrándozott róla, hogy bár a nők is olyanok lenné-

nek, mint a mesebeli Macskacsó: az ember csak megdörzsöli a fa kérgét, és előjön a gyönyörű lány. Amikor meg az embernek épp nem kell, akkor nem dörzsöli meg a fa kérgét, és a lány nincs. Például amikor éppen egy másik lánnyal akarna lenni. Ennek a becenevnek több becéző változatát, a becézés becézését is elhasználta már, úgymint Macskacica, Macskacicamicó, és Macskacic. Már elkezdte benyomkodni a mobilba Aninak, hogy Macskacica-micóka, de egy gondolat félbeszakította és bántotta őt. Eszébe jutott, milyen émelyítően kellemetlen érzés uralkodott el rajta, amikor rájött, hogy az egyik szerelme ugyanúgy szólítja őt, mint a férjét: Kandurcicamicó.

Pedig Béla imádott akkoriban Kandurcicamicónak lenni, már a feleségétől is elvált – az asszony lelépett egy baracskai fegyőrrel –, de megdöbbenette, hogy a férjjel kezelik egy néven. Mert a név kötelez, és Béla nem akart elköteleződni. Most még a megbánás hulláma is elérte őt, de rutinosan hagyta levonulni, mert Béla a nagy megbánások embere volt, és már a megbánás mint érzélem is elkopott számára.

– Talán valami még nagyobb pofonok tudnak engem igazán lenullázni. Visszaállítani a startvonalhoz. Hogy újra kezdhesek mindent. Jobban – ábrándozott a férfi, ugyanakkor félelemmel tekintett az újrakezdés lehetőségére. Nemcsak most. Mindig. Mert nagy pofonokat, meg még nagyobbakat már bőven kapott az élettől – Aki a kicsit nem becsüli, a még nagyobbat kiérdemli – gondolta keserű utóízzel a szájpadról.

– Arany szívem! – próbálgatta Béla hangosan a formulát, amit nem használt gyakran, de mindig is tetszett neki. Csak valahogy nem találta magához illőnek.

– Csillagvirág! Vagy inkább Bébike? – ingadozott Béla a tradíció és az amerikai álom között, aztán belátta, hogy inkább a Galambom, Gyöngyöm típusú nevek tetszenek neki, bár volt idő bohó ifjúkorában, amikor még a Hörccsimörcsi felé is kilengett. A Puszinyszit még manapság is használta, de inkább elköszönés helyett. Kevésbé kreatív korszakában minden nőjét Kinccsemnek szólította, legalább nem terhelte magát a nevek helyes felidézésével.

Most nem volt ilyen nehezített, többsávos pálya, mert Ani volt az egyetlen barátnője. Nem így akarta, de így sikerült, mert Ani annyira intenzív asszony volt, hogy a férfi teljes kapacitását lekötötte.

Béla újra megérintette a képernyőt, és a telefon kivilágosodott.

– Anira nem találok szavakat. Ennyi. Ani csak Ani – zárta le Béla az esti kérdést, és begépelte az üzenetet:

– Jó éjszakát, Ani!

Ani és az éjszakai megszólítás

Ani az ágyban azt latolgatta, hogy elalvás előtt próbáljon-e megnyugodni a nap után, vagy eméssze még a nap eseményeit szabad asszociációs önmarcangolással. Semmi különös nem történt, de az átlag nap is számos lehetőséget kínált a tépelődésre, amiről rendszerint bebizonyosodott, hogy meddő, és csak az értékes alvásidőt viszi. Remélte, hogy a relaxációval csökkennek a félelmei, de kevés eredményt ért el. Professzionális szorongóként élt.

A megnyugvás pozíciója a hanyatt fekvés volt, széttárt lábakkal és karokkal. A szabad asszociációs önmarcangolás is így kezdődött, de a végtagok feszültek maradtak, és Aninak folyton igazítania kellett a testét. Azt már tapasztalta, hogy egy idő óta sötétben nem tud elaludni, ezért éjszakai fényt vásárolt. Az irányfény azonban túl erősnek bizonyult, így meg a világosság miatt

nem tudott elaludni, és a fény színét sem találta kielégítőnek. Leragasztotta a kékes fényt zöld papírral, így a fény megfelelően elhalványult. Bár a zöldes árnyalat nem érvényesült eléggé, aludni már lehetett volna mellette. Ez csak pár nap után sikerült, mert addig azon szorongott, mi van, ha az apró lámpa felmelegíti a papírt, és felgyújtja. Ez még a legkisebb szorongánivalói közé tartozott, szinte megkönnyebbülésnek érezte, ha csak ilyesmi miatt hanykólódott, mert az élete bőven kínált valós okokat is.

A legrosszabb a tárgy nélküli szorongás volt. Ani, ha nagyon erőlködött, tudott olyan magyarázatokat találni, mint például:

– Rám tört a kozmikus magány.

Vagy:

– Egzisztenciális szorongás, kényszerképzetek. Vagy csak egyszerűen biokémiai állapot, a test elszabadult működése, amit egyszer elindított egy esemény, és ebből a forgó kerékből nincs kiszállás.

Most is épp mókuserékbe láncolt, megtört rágcsálónak, nyomorult lénynek érezte magát. Mivel az elalvás így messzire tolódott, kiszállt az ágyból, amikor látta villanni a telefonját.

– Hátha Béla írt, és akkor az megnyugtató lesz – gondolta, és tényleg:

– Jó éjszakát, Ani! – olvasta Béla üzenetét.

– Jó éjszakát – és itt elakadt a válasz. Ani szívesen írt volna egy kedves megszólítást, de ahhoz tudnia kellett volna, ki is neki valójában Béla, és olyan becézést kellett volna találnia, ami illet a férjéhez. Kedvence volt a „drága gyöngy”, de ezt már elhasználta a néhai férjére. A halott után maradt öltönyöket odaadta egy jótékonyági gyűjtésre, de a cipőket kidobta. Nem akart másvalakit egy halott cipőjében járítani. És egy halott ember becenevét sem hasznosította újra másvalakire.

– Drága kincs! – próbálgatta a következő ötletét. A „drága” szó hangzását szerette, jól ellensúlyozta a „kincs” túlságos élességét. Mégsem volt vele elégedett, mert mi van, ha Béla nem bizonyul olyan értékesnek, hogy kincsnek lehessen nevezni.

A „kedves cica” csak egy pillanatra merült fel. Béla külsőre nem volt cicás, inkább nehézsúlyú boxolóhoz hasonlított, mivel munkája folytán naponta több mázsát megmozgatott a saját kézi erejével. Ugyan hízelgő természete volt, de Ani nemcsak egy „cicát” szeretett volna maga mellé, hanem olyasvalakit, aki – és itt megint elakadt a gondolatmenet.

– A kapcsolat célja manapság a közös vagyonfelhalmozás, a gyerekvállalás és a társadalmi státus. Engem ebből egy sem érdekel. Akkor mitől lesz a viszonyom valakivel több, mint barátság extrákkal? Olyasmi, ami az illető kedves megszólítására jogosít fel? – tételődött a nő, pedig csak egy egyszerű jóéjszakaíráról volt szó. Akiben a szorongás mélyen meggyökerezett, az bármikor learathatja a félelem gyümölcsét.

– A feleség szó a „fele” szóból származik. Ez azt sugallja, hogy a nő és a férfi is töredékes egymás nélkül, csak fél ember. De az, hogy ezt ma reflexből így értelmezzük, mutatja, hogy a legtöbb kapcsolat kölcsönös függőségre épül. Hiszen a „fele” valakinek, azt jelenti, felebarátja, társa. Legalábbis a *Halotti beszéd* így szólítja meg az embertársakat: „Látjátuk feleim szümtükkel, mik vogymuk”. A feleség tehát maga a társság, ahogy a hétköznapiakban megjelenik. Nem a fele a férjnek, hanem az egész társa. És a férj sem fél, hanem a férfi önmagában. Női társnak lenni egy férfi mellett küldetés is, míg a férj a házasságban a férfiséget nyeri, azaz felnőtt önmaga lesz. Olyan ez, mintha a lánynak a felnőtté válás után még lenne hova továbblépnie. A lányságból hormonháztartása miatt nő lesz, abból pedig feleség. A fiú viszont a feleség által nyeri el a férfiséget, mert azzal, hogy feleségül vesz valakit, belép a társság szerkezetébe. A fiúnak a házasság egy beavatás. Ez persze manapság már

nem lenne politikailag korrekt. A feministák és a férfi emancipáció élvonalai szövetséget kötnének, hogy máglyára vessék ezt az értelmezést, hormonális adatokkal és biokémiai tényekkel táplálnák a tisztítóüzüket. Nehezen értjük meg, hogy az egyenjogúság nem zárja ki azt, hogy mindannyian háborítatlanul kibontakoztassuk velünk született, és nem ránk kényszerített, képességeinket – Ani hajlamos elkalandozni a pillanatnyi cselekvésektől. Tett még egy további kitérőt a *Halotti beszéd* nyomán (isā, por és homou vogymuk):

– A nő és férfi társak abban, hogy együtt lássák meg a halált. Biztos ezért holtodiglan a házasság.

És az elkalandozó gondolatok vége rendszerint önvigasztalás:

– Egy ilyen társadalomban nem csoda, ha szorongok. Itt még Jézus Krisztustól is a hittantanári diplomáját kérnék, és lecsapna rá a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, mert nem két fázisban mosogatta el a halas kosarakat. Itt és most nem időszerű a megváltó felbukkanása. Magamra maradtam, csak a magam megváltója lehetek – ezzel a gondolatmenet még egyszer visszakanyarodott a párkapcsolatra.

– Talán a párkapcsolat attól több, mint a barátság biokémiai vonzódással, hogy a nő és férfi egymás legjobb felei, legjobb embertársai lesznek, afféle szövetségeseik.

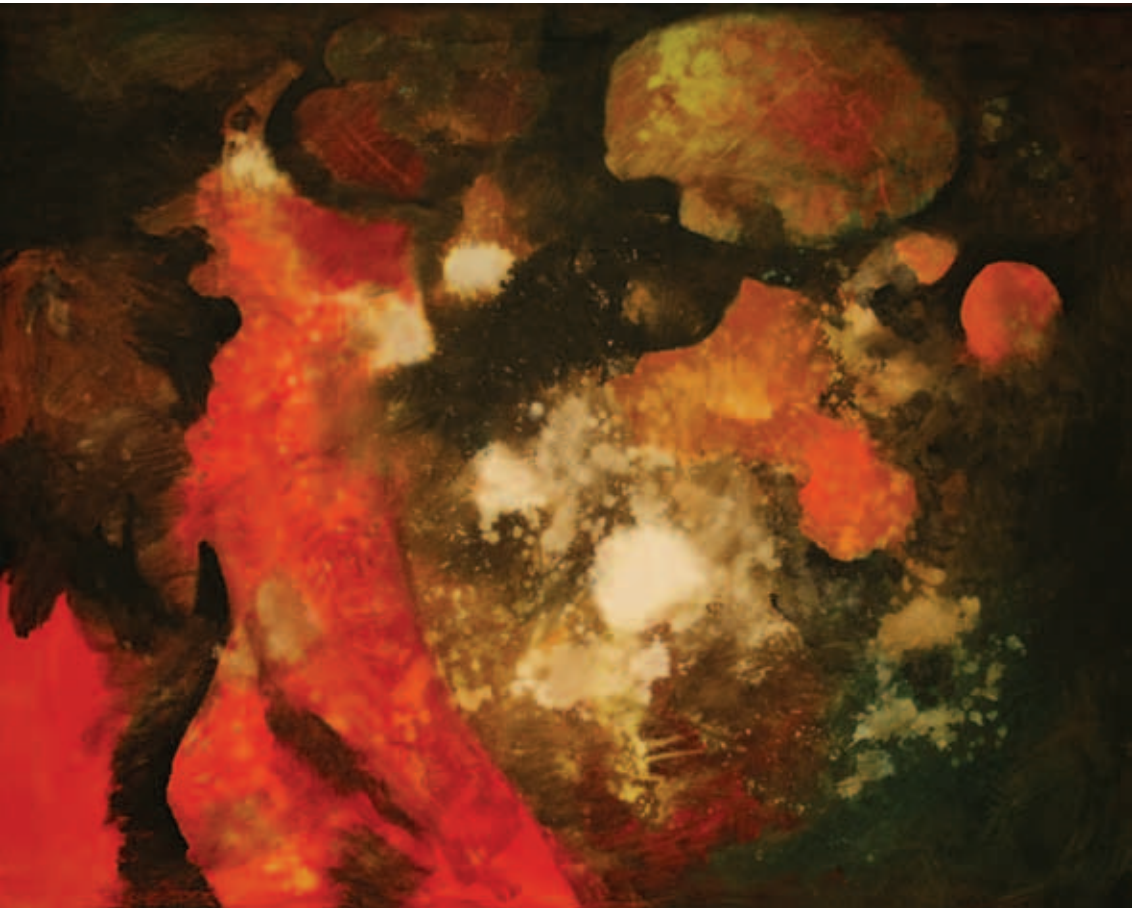
Ehhez az újabb eszmefuttatáshoz viszont már késő volt, érezte meg Ani, hiszen mindössze egy üzenet elküldése erejéig akarta megszakítani elalvás előtti forgolódását.

– Az „édes szerelmem” meg „kedves báránka” mind minősítenek és funkciót jelölnek ki. Oda a szabadság, a repülés, a végtelen égbolt érzése. A becenevek csak sablont jelentettek, nem a férfi elfogadását, ahogy épp van. Az elfogadás viszont tiszteletet is feltételez – Ani ezen megint fennakadt, és számos emléket sorakoztatott fel, amikor mind nem kapott alapot ahhoz, hogy egy-egy férfit tisztelhesen, pedig annyira szerette volna. Ehhez azonban már végképp késő volt, Béla nyilván várja a válasz, és a telefonja körül kering ahelyett, hogy aludna.

– Hátha ezúttal a remény nevet utoljára – találta meg Ani az aznapi nyugópontot. – Legyen Béla csak Béla:

– Jó éjszakát, Béla!

KÖRÖSI PAPP KÁLMÁN, Nyugtalan energiák, 2010; Koszmiкус formációk, 2016